

LBD Pirmininko kreipimasis

Gerbiami Lietuvos biochemikų draugijos nariai, visi Lietuvos mokslininkai: Sveikinu visus Europos Biochemikų draugijų federacijos (FEBS) 50-mečio proga bei Lietuvos biochemikų draugijos 54-ųjų metinių proga! Nuoširdžiai dėkoju už parodytą pasitikėjimą, jaučiu didelę atsakomybę ir pareigą prisidėti prie LBD ateities. Labai ačiū visiems besirūpinantiems Lietuvos biochemijos mokslu! Mūsų draugijoje jau yra 355 nariai. Kviečiu ir kitus studentus bei mokslininkus tapti jos nariais. Labai ačiū visiems besirūpinantiems Lietuvos biochemijos mokslu, ypač buvusiems LBD vadovams, o taip pat konferencijos Birštone rėmėjams (UAB „Linea libera“, UAB „Expertus Vilnensis“, UAB „Thermo Fisher Scientific“, UAB „Nanodiagnostika“, UAB „Labochema“, UAB „Energenas“, UAB „Biotecha“, UAB „Vildoma“, UAB „Grida“, UAB „Nomads“).

Pagarbiai Daumantas Matulis

Svarbūs įvykiai

XIII-oji tarptautinė Lietuvos biochemikų draugijos konferencija

Šių metų birželio 18-20 d.d. Birštone įvyko XIII-oji tarptautinė Lietuvos biochemikų draugijos konferencija skirta FEBS 50-mečiui. Konferencijos metu įvykusiame visuotiniame narių suvažiavime birželio 19 d. įvyko draugijos pirmininko, sekretoriaus, valdybos bei revizijos komisijos narių rinkimai. Šie rinkimai bei įstatų pakeitimai įregistruoti registru centre 2014-07-21.

LBD pirmininku išrinktas Daumantas Matulis (VU BTI).

LBD sekretoriumi išrinktas Saulius Serva (VU GMF).

Į LBD valdybą išrinkti – Virgis Šikšnys (VU BTI), Inga Songailienė (VU BTI), Aurelija Žvirblienė (VU BTI), Kastis Krikštopaitis (VU BChI), Jaunius Urbonavičius (VU BChI), Valdas Laurinavičius (VU BChI), Vilmantė Borutaitė (LSMU), Valeryia Mikalayeva (LSMU), Andrius Kaselis (LSMU), Artūras Kašauskas (LSMU), Paulius Čižas (LSMU), Vytautas Smirnovas (VU BTI), Vida Mildažienė (VDU), Rimantas Daugelavičius (VDU), Arūnas Lagunavičius (UAB „Thermo Fisher Scientific“), Sofija Kanopkaitė.

Į LBD revizijos komisiją išrinkti Zita Naučienė (VDU), Juozas Daugvila (UAB „Linea Libera“) ir Kęstutis Sužiedėlis (VU OI).

LBD išdininku 2014 m. rugsėjo 26 d. valdybos posėdžio metu buvo išrinktas Jaunius Urbonavičius (VU BChI).

FEBS EMBO kongresas Paryžiuje

Rugsėjo 4-5 dienomis Paryžiuje, pasibaigus FEBS-EMBO kongresui, vyko FEBS 54osios Tarybos posėdžiai. Šiame renginyje Lietuvos biochemikų draugiją atstovavo prof. Rimantas Daugelavičius. Taryboje naujuoju FEBS generaliniu sekretoriumi buvo išrinktas prof. Vaclav PAČES (Čekija). Savo pareigas jis pradės eiti nuo 2016 metų pradžios. Prof. Vida Mildažienė buvo išrinkta FEBS Integracijos darbo grupės nare. Jos kadencija prasidės nuo 2015 metų.

"Erdvėlavis žemė" renginiai Kaune

Rugsėjo 13 d. vyko LBD pristatymas visuomenei Nacionalinio mokslo populiarinimo festivalio "Erdvėlavis žemė" programoje Kaune (LBD projekto veikla remiama LMT).

LBD atstovavo VDU komanda - Giedrė Šilkūnienė, Zita Naučienė, Agnė Bitinaitė, Irma Orientaitė, Vygandas Morozas ir Vida Mildažienė. Visuomenei buvo parengti du stendai: informacinis stendas apie LBD ir stendas su demonstravimo programa "Maisto mitologija". LBD stendai visas 6 renginio valandas kelė didelį susidomėjimą festivalio dalyviams, per tą laiką praėjo keli tūkstančiai interesantų.

Festivalio lankytojams buvo aiškinama, kas yra "E" maisto priedai, kad populiarių maisto produktų sudėtyje yra kenksmingų medžiagų neturinčių E kodo; buvo rodomi eksperimentai, kaip nustatomos tam tikros medžiagos (pvz., glutamatas) maisto produktuose. Šviesiniu mikroskopu buvo demonstruojamos kolonijos pelėsių ir bakterijų, taikomų maisto produktams gaminti, o taip pat augančios ant maisto produktų jiems senstant.

Pirmojo LBD medalio įteikimas

Rugsėjo 26 d. buvo minimas profesoriaus Gervydo Dienio jubiliejus. Minėjimo metu jubiliatui buvo įteiktas pirmasis Lietuvos Biochemikų draugijos medalis už nuopelnus.

Lietuvos Biochemikų draugija įsteigė medalį "Už nuopelnus", kuriuo bus apdovanojami biochemijos ir mokymui nusipelnę draugijos nariai. Pirmuoju medalio nominantu Valdyba išrinko profesorių Gervydą Dienį, kuris neseniai pažymėjo garbingą jubiliejų. Garbinga sukaktis nebuvo pagrindinis kriterijus apdovanojant profesorių Lietuvos biochemikų draugijos medaliu. G.Dienys yra vienas iš biochemijos studijų programos kūrėjų Vilniaus universitete. Jo įsijungimas į biochemikų ruošimą prieš daugiau nei 50 metų atnešė tikrąją chemiją į biomokslus. Dalyvaudamas biochemikų studijų programų kūrime profesorius visada tvirtai laikėsi principo, kad biochemikai turi pirma išmokti chemiją, fiziką ir matematiką, o tada nukreipti šias žinias į "žaliuosius" biologijos horizontus. Ant šios G.Dienio sukurtos "chemijos uolos" tvirtai stovi ir šiuolaikinės biochemijos studijų programos.

EMBC/EMBO ir EMBL atstovų vizitas Lietuvoje

Šių metų rugsėjo 23 d. Lietuvoje lankėsi Europos Molekulinės Biologijos Konferencijos (EMBC)/Europos Molekulinės Biologijos organizacijos (EMBO) ir Europos Molekulinės Biologijos Laboratorijos (EMBL) atstovai: EMBO vykdančioji direktorė Dr. Gerlind Wallon bei EMBL Direktorė užsienio ryšiams dr. Silke Schumacher ir vyresnioji referentė Jana Pavlic. Šio vizito tikslas buvo aptarti Lietuvos įsijungimo į EMBC/EMBO ir EMBL perspektyvas.

Europos Molekulinės Biologijos Konferencija (EMBC) - tai tarpvyriausybė organizacija, kuri koordinuoja molekulinės biologijos ir gyvybės mokslų tyrimus Europoje, skatindama šalių-narių turimų mokslinio tyrimo infrastruktūros resursų (įranga) ir potencialo (žmonės) panaudojimą bei tyrimų kokybės plėtrą. Šie tikslai įgyvendinami pagrindinai per „minkštąsias“ priemones (įsijungimas į tarptautinius tyrimo tinklus, tyrėjų mobilumas, trumpalaikės stažuotės naujų šiuolaikinių metodų įsisavinimui, jaunų tyrėjų skatinimas ir karjeros galimybės šalių-narių mokslo institucijose). EMBC tikslai įgyvendinami per Bendrąją programą, kuri yra finansuojama iš šalių-narių įnašų, o ją realizuoja vykdomasis organas - **Europos molekulinės biologijos organizacija (EMBO)**. EMBO nariais, tarp kurių šiuo metu yra 55 Nobelio premijos laureatai, atsižvelgiant į mokslinius pasiekimus, renkami tarptautinių mastu pripažinti šalių-narių mokslininkai, kurie atlieka programos projektų ekspertizę. Kadangi Lietuva nėra EMBC narys, lietuvių mokslininkų tarp EMBO narių nėra. Narystė EMBC yra *ex ante* sąlyga šalies dalyvavimui Europos Molekulinės Biologijos laboratorijoje (EMBL) ir prieigai prie EMBL ir jos narių tyrimų infrastruktūros.

Europos Molekulinės Biologijos Laboratorija (EMBL) - vedantis mokslinio tyrimo centras pasaulyje ir Europos gyvybės mokslų tyrimų ir technologinės plėtros lyderis. EMBL veikia tarpvyriausybines sutartis pagrindu. Šiuo metu iš Centrinės ir Rytų Europos šalių į EMBL yra įsijungusios Čekija ir Kroatija, o Slovakija yra perspektyvinis narys. EMBL tyrimo centruose yra sutelkta moderniausia gyvybės mokslų tyrimų įranga, kuria gali naudotis EMBL šalių-narių vizituojantys mokslininkai. EMBL jungia 5 tyrimų centrus, kurie yra Hinxton (Jungtinė Karalystė), Heidelberg (Vokietija), Hamburg (Vokietija), Grenoble (Prancūzija) ir Monterotondo (Italija). Kiekviename centre yra sutelkti unikalūs instrumentai ir sukurta infrastruktūra, reikalinga tarptautini mastu konkurencingiems tyrimams ir inovacijoms. Pvz., EMBL pagrindiniame centre Heidelberge yra unikalūs šviesos ir elektronų mikroskopai, leidžiantys realizuoti technologijas, kurių analogų Lietuvoje nėra. Hinxton-EMBL-EBI filialas disponuoja unikaliais bioinformatikos resursais, o Monterotondo EMBL centras specializuojasi pelės modelių, naudojamų biomediciniuose tyrimuose kūrime. Šiame centre yra sutelkta infrastruktūra genų modifikacijai, transgeninėms manipuliacijoms bei histologiniams audinių ir ląstelių tyrimams.

Kokia nauda būtų Lietuvos gyvybės mokslų tyrėjams Lietuvai įsijungus į Europos Molekulinės Biologijos Konferenciją (EMBC):

- o Gyvybės mokslų tyrimų vystymasis Lietuvoje koordinuojamas Europos lygmenyje, atsižvelgiant į naujausias tendencijas ir technologijas.
- o Lietuvoje vykdomi moksliniai tyrimai integruojami į Europos mokslo tyrimo erdvę.
- o Pritraukiami ir rengiami jauni tyrėjai (studentai/doktorantai/"postdakai"): EMBC/EMBO ilgalaikės 2 metų stipendijos suteikia galimybę Lietuvos tyrėjams po daktaro laipsnio įgijimo stažuotis bet kuriame pasaulio mokslo centre arba užsienio stažuotojams atvykti į Lietuvą. Stipendijos dydis – 35000 Eurų/metams. Tokiu būdu viena tokia stipendija „atperka“ Lietuvos narystės mokestį.
- o EMBC/EMBO iš savo narių įnašų konkurso keliu finansuoja trumpalaikes tyrėjų stažuotes naujų technologijų ir tyrimo metodų įsisavinimui. EMBO trumpalaikių stipendijų programoje vidutiniškai patenkinama kas antra 2 mėnesių stažuotčių paraiška. Tai leistų Lietuvos tyrėjams greitai įgyti naujas kompetencijas.
- o EMBO jaunųjų tyrėjų programa konkurso keliu finansuoja talentingų jaunųjų mokslininkų tyrimus ir jų laboratorijų kūrimą. Tai prestižinė programa, ekvivalentiška JAV HHMI programoms.
- o EMBO instaliaciniai grantai remia jaunų tyrėjų laboratorijų įkūrimą šalyse-narėse. Ši programa padėtų išlaikyti talentingiausias jaunuosius tyrėjus Lietuvos mokslo institucijose.

Kokia nauda būtų Lietuvos gyvybės mokslų tyrėjams Lietuvai įsijungus į Europos Molekulinės Biologijos Laboratoriją (EMBL):

- o Įgyjama prieiga prie priešakinės įrangos ir technologijų, kurių viena šalis sukurti dėl milžiniškų kaštų nepajėgi.
- o Rengiami specialistai, kurie yra įsivinę priešakines eksperimentinių tyrimų technologijas. Visi EMBL filialai turi išplėstines mokymo programas, kurios leistų per palyginti trumpą 2-3 metų laikotarpį užtikrinti Lietuvos tyrėjams sudėtingų technologijų ir eksperimentinių metodų įsisavinimą, įgyti praktinės patirties būtinas tokių instrumentų naudojimą.
- o Pritraukiami jauni tyrėjai (studentai/doktorantai/postdoc): EMBL iš savo narių įnašų konkurso keliu finansuoja tyrėjų rengimą.
- o Nacionalinėse mokslo institucijose perimami pažangiausių MTI valdymo modeliai: tai sudaro geras sąlygas parengti nacionalinius mokslo administratorius, kurie aktyviai dalyvaudami EMBL, kaip stažuotojai arba laikini darbuotojai, perimtų gerosios MTEP infrastruktūros valdymo praktikas ir perkeltų jas į Lietuvą.
- o Lietuvos mokslininkams atsiranda galimybės užmegzti betarpiškus ryšius su EMBL mokslininkais, padaugėja galimybių teikti tarptautines paraiškas mokslinių tyrimų finansavimui.
- o Lietuvoje sukuriama konkurencinga tarptautinė aplinka, palanki užsienio mokslininkų ir investicijų pritraukimui.

Taigi, Lietuvos gyvybės mokslų tyrėjai neabejoja Lietuvos įsijungimo į EMBC ir EMBL nauda. Tikimės, kad šią mokslininkų iniciatyvą palaikys ir vyriausybė, juolab, kad EMBL perspektyvinio nario programa leidžia šaliai naudotis EMBL infrastruktūra 3 metus nemokamai, o po to šalis gali nuspręsti, ar jai naudinga dalyvauti EMBL veikloje.

Kvietimai dalyvauti konferencijose

LBD nariai kviečiami dalyvauti "**40th FEBS Congress - The Biochemical Basis of Life**", kuris vyks 2015 m. liepos 4-9 dienomis Berlyne, Vokietijoje. Registracija jau atidaryta, tezės priimamos iki 2015 m. kovo 15 d.

Daugiau informacijos <http://www.febs2015.org/>.

Jaunieji biochemikai kviečiami į FEBS jaunųjų mokslininkų forumą (**FEBS YSF**), kuris vyks 2015 m. liepos 2-4 dienomis Berlyne. Forumo dalyviai taip pat turės galimybę su stendiniu pranešimu dalyvauti pagrindiniame FEBS kongrese. Tezės ir paraiškas dėl finansavimo galima teikti iki 2015 m. sausio 31 d.

Daugiau informacijos <http://www.febs2015.org/Welcome-Message.835.0.html>.

2015 m. sausio mėnesį bus pradėta registracija į "**The 6th EMBO meeting advancing the life sciences 2015**", kuris įvyks 2015 m. rugsėjo 5-8 dienomis Birmingeme, Jungtinėje Karalystėje. Jauniesiems mokslininkams bus paskelbtas konkursas gauti kelionės finansavimą. Daugiau informacijos <http://the-embo-meeting.org/>

Bendra informacija:

- LBD narystės stojimo vienkartinis mokestis 3 Eurai, LBD narystės metinis mokestis 3 Eurai.
- LBD nariai moka sumažintą FEBS kongreso registracijos mokestį, jaunieji mokslininkai turi galimybę gauti pilną ar dalinį finansavimą dalyvauti konferencijoje.
- Taip pat nariai gauna LBD naujienlaiškį, kur pateikiama aktuali informacija.

Lietuvos Biochemikų Draugija
Lithuanian Biochemical Society

Naujienlaiškį parengė: Valeryia Mikalayeva.

Informaciją taip pat pateikė: D.Matulis, V.Mildažienė, V.Šikšnys, R.Daugelavičius.

LBD kontaktai:

<http://www.bchi.lt/LBD/>, www.biochemistry.lt (kuriamas)

Sekretorius:

Saulius Serva saulius.serva@gf.vu.lt

Ryšiai su visuomene, naujienlaiškis:

Valeryia Mikalayeva valeryia.mikalayeva@gmail.com

Pirmininkas:

Daumantas Matulis daumantas.matulis@bti.vu.lt

Iždininkas:

Jaunius Urbonavičius jaunius.urbonavicius@bchi.vu.lt

Interneto svetainės priežiūra:

Kastis Krikštopaitis kastis.krikstopaitis@bchi.vu.lt

LBD informacija iš Registrų centro:

Pavadinimas: Lietuvos biochemikų draugija

Kodas: 191795253

Buvęs kodas: 9179525

Teisinė forma: Asociacija

Buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Mokslininkų g. 12.

Įsteigimo data: 1960-10-26

Įregistravimo data: 1995-01-10